

19 Μαΐου, 1989

[ΜΑΛΑΧΤΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΠΙΚΗΣ,
ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΔΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 606)

-
- 5 *Γενικές αρχές Διοικητικού Δικαίου — Τύπος — Παράβαση διαδικασίας — Δεν συνιστά λόγον ακυρώσεως, εκτός αν έχει επενεργήσει ουσιαστικά στη λήψη της επίδικης απόφασης — Παράβαση, που δεν είχε δυσμενή αποτελέσματα για τον διοικούμενο — Δεν μπορεί να θεμελιώσει λόγο ακυρώσεως.*
- 10 *Προθεσμίες — Προθεσμίες που τάσσονται από διοικητικούς νόμους — Είναι, κατά κανόνα ενδεικτικές.*
- 10 *Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Προαγωγές — Αιτιολογία — Δεν υπάρχει υποχρέωση καταγραφής των νοητικών εργασιών, που οδήγησαν στο συμπέρασμα για τον καταλληλότερο υποψήφιο — Έτσι, δεν απαιτείται άμεση σύγκριση υποψηφίου με υποψήφιο.*
- 15 *Τα κύρια παράπονα του εφεσείοντος, που προβλήθηκαν προς στήριξη της θέσεως του ότι η επίδικη απόφαση έπρεπε να ακυρωθεί ήταν ότι:*
- 20 *(α) Η Ε.Ε.Υ. έλαβε υπόψη υπηρεσιακή έκθεση για τον αιτούντα που συντάχθηκε πρόωρα, δηλαδή τον Μάρτιο 1984, ενώ οι Περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Επιθεωρήσεις και Αξιολογήσεις) Κανονισμοί 1976, Καν. 12.14 και 17 προβλέπουν την υποβολήν*

υπηρεσιακών εκθέσεων στο τέλος του σχολικού έτους.

(β) Η Ε.Ε.Υ. δεν έκανε άμεση σύγκριση αιτούντος και ενδιαφερομένου προσώπου.

5

Η έκθεση Μαρτίου 1984 ήταν άκρως ευμενής για τον αιτούντα. Το Ενδιαφερόμενο πρόσωπο ήταν κατά 4 χρόνια αρχαιότερο του αιτούντος, ενώ οι δύο ήσαν ισοδύναμοι κατ' αξίαν και προσόντα.

Οι λόγοι, για τους οποίους απερρίφθη η Έφεση φαίνονται στα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα Εκπαιδευτικών Λειτουργών.

10

Η έφεση απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.

15

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Republic v. Argyrides (1987) 3 C.L.R. 1092,

Sekkides v. Republic (1988) 3 C.L.R. 2136,

20

Χατζηπέστορος και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 870,

Tiggiridou v. Republic (1987) 3 C.L.R. 1181.

25

Έφεση.

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Λώρη, Δ.) ημερομηνίας 11 Ιουνίου, 1986 (Αριθμός Προσφυγής 309/84) (1986) 3 Α.Α.Δ. 888, με την οποία η προσφυγή του εφεσείουτος εναντίον της προαγωγής του ενδιαφερομένου προσώπου στη θέση του Επιθεωρητή Μέσης Εκπαίδευσης στον Κλάδο των Μαθηματικών, απερρίφθη.

30

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον εφεσείουτα.

35

Ρ. Πετρίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για την εφεσίβλητη.

Φ. Βαλιαντή, για το ενδιαφερόμενο μέρος Μ. Φιλίππου.

40

ΜΑΛΑΧΤΟΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει

ο Δικαστής Γ.Μ. Πιχής.

5 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ο Ανδρέας Χατζηδάς, ο εφεσείων, και ο Μιχαήλ
 Φιλίππου, το ενδιαφερόμενο μέρος, ήταν μεταξύ των υποψη-
 φίων για προαγωγή στη θέση του επιθεωρητή Μέσης
 Εκπαίδευσης στον Κλάδο των Μαθηματικών. Η Επιτροπή
 Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας επέλεξε και διόρισε τον κ. Φιλίππου.
 Στο πρακτικό αναγράφεται ότι η Επιτροπή κατέληξε στην από-
 10 φασή της αφού έλαβε υπόψη της την αξία, τα προσόντα και την
 αρχαιότητα των υποψηφίων σε συνάρτηση με τις υπηρεσιακές
 εκθέσεις, τις συστάσεις του οικείου τμήματος και τις εντυπώ-
 σεις που συναπεκόμισαν για τους υποψηφίους στην προσωπι-
 κή συνέντευξη. Στο πρακτικό δε γίνεται ειδική αναφορά σε
 15 σύγκριση μεταξύ του κ. Χατζηδά και του κ. Φιλίππου. Ειδική
 αναφορά σε σύγκριση του κ. Φιλίππου γίνεται μόνο σε σχέση με
 ένα άλλο υποψήφιο, τον κ. Γλαύκο Λ. Αντωνιάδη ο οποίος ήταν
 αρχαιότερος στην υπηρεσία. Η προσφυγή του κ. Χατζηδά ενα-
 ντίον της προαγωγής του κ. Φιλίππου απορρίφθηκε ως ανεδα-
 20 φική. Αντικείμενο της έφεσης είναι η ορθότητα της πρωτόδικης
 απόφασης σε συσχετισμό με τους λόγους έφεσης που έχουν
 προβληθεί.

25 Πριν εξετάσουμε τους συγκεκριμένους λόγους έφεσης είναι
 βοηθητικό να αναφερθούμε στα υπηρεσιακά στοιχεία και την
 κατάσταση του εφεσείοντα και του ενδιαφερομένου, όπως δια-
 φραίνονται μέσα από τα στοιχεία που είχε ενώπιόν της η
 Επιτροπή.

30 Και οι δύο ήταν Διευθυντές Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης
 και είχαν τα προσόντα που προβλέπονται στα σχέδια υπηρε-
 σίας για προαγωγή στη θέση του Επιθεωρητή. Ο λόγος έφεσης
 με τον οποίο αμφισβητείτο ότι ο ενδιαφερόμενος κατείχε τα
 απαιτούμενα προσόντα για διορισμό έχει εγκαταλειφθεί και δε
 35 θα μας απασχολήσει. Η απόδοση των υποψηφίων στην υπηρε-
 σία χαρακτηρίζεται ως "Εξαιρετη" στις εμπιστευτικές εκθέσεις
 και είχαν την ίδια βαθμολογία. και οι δυο είχαν συστηθεί από
 το οικείο τμήμα για προαγωγή. Ο μόνος τομέας στον οποίο
 υπήρχε ουσιαστική διαφορά μεταξύ τους ήταν εκείνος της
 40 αρχαιότητας. Ο ενδιαφερόμενος διορίστηκε Διευθυντής Μέσης
 Εκπαίδευσης στις 1/1/78 ενώ ο εφεσείων στις 9/11/81, δηλαδή,
 τέσσερα σχεδόν χρόνια αργότερα.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού επεσήμανε ότι οι υποψήφιοι ήταν ίσης αξίας, κρινόμενοι υπό το φως των υπηρεσιακών εκθέσεων, και ότι κανένας από τους δυο δεν είχε προσόντα πρόσθετα από εκείνα που απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας για προαγωγή, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απόφαση της Επιτροπής ήταν εύλογη λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ενάπιόν της στοιχείων. Συνεκτιμώντας τις διεκδικήσεις των υποψηφίων για προαγωγή, και ιδιαίτερα την ουσιαστική ισότητα μεταξύ τους στους τομείς της αξίας και των προσόντων, μπορεί να λεχθεί ότι η αρχαιότητα του ενδιαφερομένου του έδινε αντικειμενικά το προβάδισμα για προαγωγή στη θέση του Επιθεωρητή.

Έχει αμφισβητηθεί και αποτελεί βασικό λόγο έφεσης η εγκυρότητα της εμπιστευτικής έκθεσης για τον εφεσείοντα που υποβλήθηκε τον Μάρτιο του 1984, επειδή δεν τηρήθηκε η χρονική προθεσμία που σύμφωνα με την εισήγηση του εφεσείοντα προβλέπουν οι σχετικοί Κανονισμοί (Κ.12, 13 και 17)* σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του άρθρου 36(1) του περί Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου 10/69. Το άρθρο 36(1) ορίζει ότι οι υπηρεσιακές εκθέσεις υποβάλλονται κατά τον καθορισμένο τρόπο και χρόνο. Θέση του δικηγόρου του εφεσείοντα είναι ότι οι Κ. 12, 14 και 17 των σχετικών Κανονισμών καθορίζουν το χρόνο υποβολής των εκθέσεων κατά το τέλος της σχολικής περιόδου, δηλαδή τον Μάιο ή τον Ιούνιο. Η πρόωγη υποβολή της έκθεσης για τον κ. Χατζηδά τον Μάρτιο αντί το Μάιο ή Ιούνιο του 1984, αποτελούσε παρέκκλιση από τις ρητές διατάξεις της νομοθεσίας και αποστέρησε την πράξη από τα εχέγγυα της νομιμότητας και κατέστησε την έκθεση ανενεργό ως στοιχείο κρίσεως της αξίας του εφεσείοντα. Συνεπώς η συμπερίληψή της στα ουσιαστικά στοιχεία που κρίθηκαν από την Επιτροπή ισοδυναμούσε με την εξέταση εξωγενών στοιχείων (extraneous material), γεγονός που κατέστησε την απόφαση της Επιτροπής ετιωρητή σε ακύρωση.

Την εισήγησή του ο δικηγόρος του εφεσείοντα υποστήριξε με αναφορά στην υπόθεση *Republic v. Argyrides* (1987) 3 C.L.R. 1092, στην οποία αποφασίστηκε, ότι παρέκκλιση από τις σχετικές της Εγκυκλίου 491/79 που διέπει την υποβολή των εμπιστευτικών εκθέσεων των δημοσίων υπαλλήλων, αποτελεί παρανομία και στο βαθμό που καταστρατηγεί τις αρχές της ισότητας

* (Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Επιθεώρησης και Αξιολόγησης) Κανονισμοί του 1976 (Κ.Δ.Π. 223/76, Παράρτημα 3ο, Μέρος 1ο, σ. 731)).

που κατοχυρώνονται από το άρθρο 28, πράξη αντισυνταγματική. Η υπόθεση *Argyrides* έχει επεξηγηθεί στη μεταγενέστερη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου *Sekkides v. The Republic* (1988) 3 C.L.R. 2136, όπως και οι 5 πρακτικές συνέπειες που μπορεί να προκύψουν από την παρέκκλιση από νομικές ή κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν τα διοικητικά μέτρα αξιολόγησης των δημόσιων λειτουργιών. Αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι καμιά παρέκκλιση από την 10 προδιαγραφόμενη διαδικασία που αφορά τη διοικητική λειτουργία δεν οδηγεί σε ακύρωση εκτός αν έχει επενεργήσει αποφασιστικά στη λήψη της κρινόμενης απόφασης - *Χατζηνέστωρος και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 870. Μπορεί να 15 λεχθεί εκ προοιμίου, ότι καμιά παρέκκλιση τα αποτελέσματα της οποίας δεν υπήρξαν δυσμενή για το διοικούμενο, δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο για ακύρωση. Στην προκειμένη περίπτωση η έκθεση που υποβλήθηκε, όχι μόνο δεν είχε δυσμενείς επιπτώσεις για τον εφεσείοντα αλλά ήταν άκρως ευμενής.

Ανεξάρτητα από την εγκυρότητα της εισήγησης ότι δεν τηρήθηκαν οι σχετικές χρονικές προθεσμίες, πρέπει να τονιστεί ότι 20 οι προθεσμίες που τάσσονται από διοικητικούς νόμους ή κανονισμούς θεωρούνται κατά κανόνα ενδεικτικές, χαρακτηριστικά του οποίου διατηρούν εφόσον δεν ορίζεται ρητά ότι είναι ανατρεπτικές. Η αρχή αυτή ακολουθήθηκε και επεξηγήθηκε στην υπόθεση 25 *Tiggiridou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 1181. Εκτός του ότι οι διατάξεις των σχετικών Κανονισμών δεν καθορίζουν ανελαστικά το χρόνο υποβολής των εκθέσεων, και αν ακόμα επικρατούσε η αντίθετη άποψη ο χρόνος ο οποίος καθορίζεται είναι καθαρά ενδεικτικός. Ο Κ.17(2) προβλέπει ότι οι εκθέσεις υποβάλλονται μέχρι του τέλους των θερινών σχολικών διακοπών. Είναι 30 φανερό ότι στην προκειμένη περίπτωση η εμπιστευτική έκθεση ετοιμάστηκε τον Μάρτιο και όχι αργότερα, για να συμπληρωθεί η εικόνα για τις υπηρεσίες του εφεσείοντα πριν την 6η Απριλίου, 1984, που εξετάστηκε η πλήρωση της θέσης. Όχι μόνο 35 δεν ήταν νομικά εφικτό αλλά μπορεί να λεχθεί ότι η ετοιμασία της έκθεσης τον Μάρτιο ήταν μέτρο αναγκαίο για την ολοκλήρωση της έρευνας της Επιτροπής στο σχετικό τομέα.

Κατάληγουμε ότι ο πιο πάνω λόγος έφεσης δεν ευσταθεί. 40 Εξίσου αβάσιμος είναι και ο λόγος έφεσης που συνοψίζεται στη θέση ότι η Επιτροπή παρέλειψε να συνεκτιμήσει τα προσόντα των υποψηφίων. Όπως υποδεικνύεται στην πρωτόδικη απόφα-

ση η Επιτροπή είχε ενώπιόν της πλήρη εικόνα των ακαδημαϊκών προσόντων και της δράσης των υποψηφίων στο πεδίο αυτό. Δεν τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου κανένα στοιχείο και δε συντρέχει κανένας λόγος που να καταδεικνύει ότι δε συμπεριέλαβαν στις εκτιμήσεις τους όλα τα ενώπιόν τους στοιχεία ή ότι έσφαλαν στην εκτίμηση οποιωνδήποτε από αυτά. 5

Ο επόμενος λόγος έφρασης με τον οποίο θα ασχοληθούμε είναι εκείνος που αναφέρεται στην έλλειψη άμεσης σύγκρισης μεταξύ της καταλληλότητας του εφεσείοντα και του ενδιαφερομένου. Όπως έχει αναφερθεί στο εισαγωγικό μέρος της απόφασης αυτής, δε γίνεται άμεση σύγκριση μεταξύ της υποψηφιότητας του εφεσείοντα και του ενδιαφερομένου. Το πρακτικό της Επιτροπής αναφέρεται μόνο σε άμεση σύγκριση μεταξύ του ενδιαφερομένου και του κ. Γλαύκου Αντωνιάδη, προφανώς γιατί ο τελευταίος ήταν αρχαιότερος στην υπηρεσία σε σύγκριση με τον κ. Φιλίππου. Κανένας κανόνας του διοικητικού δικαίου δεν υποχρεώνει την αρμόδια Αρχή να καταγράφει τις νοητικές διεργασίες βάσει των οποίων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο ενδιαφερόμενος είναι καταλληλότερος για διορισμό από τους άλλους υποψηφίους. Καθήκον της Επιτροπής είναι να ερευνήσει όλα τα κρίσιμα στοιχεία και να αιτιολογήσει την απόφαση στο βαθμό που να καθίσταται ευχερής ο δικαστικός έλεγχος της απόφασης που λαμβάνεται. Στην προκειμένη περίπτωση ρητά αναφέρεται ότι εξετάστηκαν όλα τα στοιχεία που ήταν ενώπιον της Επιτροπής και ότι κριτήρια για την επιλογή του ενδιαφερομένου ήταν η αξία, τα προσόντα και η αρχαιότητα των υποψηφίων. Με βάση αυτά τα κριτήρια και λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αφορούσαν τον εφεσείοντα και τον ενδιαφερόμενο, η επιλογή του τελευταίου ήταν τουλάχιστον εύλογη. 20 25 30

Τέλος, η εισήγηση ότι δε συνεκτιμήθηκε στο σύνολό της η σταδιοδρομία των υποψηφίων, η εκπαιδευτική και η κοινωνική τους δράση, δε βρρίσκει έρεισμα στα γεγονότα της υπόθεσης. Όλα τα σχετικά στοιχεία ήταν ενώπιον της Επιτροπής και όπως αναφέρεται στην απόφαση συνεκτιμήθηκαν στα πλαίσια της διακριτικής της ευχέρειας. 35

Η έφραση απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα. 40

*Η έφραση απορρίπτεται χωρίς
έξοδα.*